

2025

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ
АВАРИИ С ОПАСНИ
ВЕЩЕСТВА НА ОБЩИНА
ГАБРОВО

Съдържание

1	Цели на плана.....	6
2	Обхват.....	6
3	Описание на ситуацията	7
4	Приети условия за планиране	8
5	Последователност на действията.....	8
5.1	Осъществяване на стратегии за предотвратяване или намаляване на риска от възникване на промишлена авария.....	8
5.2	Оперативна готовност.....	9
5.3	Ред за активиране на плана	10
5.4	Предупреждение и оповестяване.....	11
5.5	Определяне на НАВР	14
5.6	Изпълнение на защитни действия.....	15
5.6.1	Защита на екипите от ЕСС	16
5.6.2	Защита на населението.....	16
5.6.3	НАВР за ограничаване възникнали последващи аварии.....	17
5.6.4	НАВР за ограничаване щетите по обекти на критичната инфраструктура ..	17
5.6.5	Индивидуални средства за защита	18
5.6.6	Деконтаминация и допълнителни изисквания към общата и личната хигиена	19
5.7	Изпълнение на дейности по възстановяване	20
5.7.1	Осигуряване на подслон и стоки от първа необходимост за населението в засегнатите райони.....	20
5.7.2	Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост	20
5.7.3	Възстановяване на инфраструктура и предоставяне на услуги	21
5.7.4	Осигуряване на ред и законност, опазване на ценни материални активи и публичната и частна собственост в условия на бедствие	21
6	Организация и разпределение на отговорностите.....	22
7	Ръководство и координация	29
8	Събиране и обмен на информация за бедствието	31
9	Комуникации.....	31
10	Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана	32
11	Отговорни органи и връзки.....	33
12	Приложения	33

СЪКРАЩЕНИЯ

АД	Акционерно дружество
АЕЦ	Атомна електроцентрала
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БД	Басейнова дирекция
БЧК	Български Червен кръст
ВЕЛ	Въздушни електропроводи високо напрежение
ВЕЦ	Водоелектрическа централа
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГДПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
ГИС	Географска информационна система
ГОП	Горни оценъчни прагове
ГСМ	Горивно-смазочни материали
ДГС	Държавно горско стопанство
ДДС	Данък добавената стойност
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕО	Екологична оценка
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕС	Европейски съюз
ЕСС	Единна спасителна система
ЕЦ	Евакуационни центрове
ЗБ	Защита при бедствия
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗБ	Закон за защита при бедствия
ЗИЗ	Западна индустриална зона
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИЙЛ	Източник на йонизиращи лъчения
ИС	Информационната система
ИСЗ	Индивидуални средства за защита
КАВ	Качеството на атмосферния въздух
КЕМ	Комунално-енергийните мрежи
КСУБ	Координирана система за управление при бедствия
ЛКВ	Локален контролен възел
ЛСО	Локални системи за оповестяване
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МВР	Министерство на вътрешните работи
МДК	Максимално допустимите концентрации
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МЗХГ	Министерство на земеделието, храните и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МС	Министерски съвет
НАВР	Неотложни аварийно-възстановителни работи
НЕК	Национална електрическа компания
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НКЖИ	Национална компания "Железопътна инфраструктура"

НОЦ	Националният оперативен център
НСНРБ	Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
ОБСНРБ	Общински съвет за намаляване риска от бедствия
ОБЩ	Общински щаб
ОД	Областна дирекция
ОД МВР	Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи
ОДБХ	Областна дирекция по безопасност на храните
ОДЦ	Оперативно-дежурни центрове
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ООН	Организацията на обединените нации
ОП	Оперативна програма
ОПЗБ	Областен план за защита при бедствия
ОПУ	Областно пътно управление
ОС	Оценка за съвместимостта
ОСНРБ	Областен съвет за намаляване на риска от бедствия
ОУП	Общ устройствен план
ОХЗ	Огнище на химическо заразяване
ОЦ	Оперативен център
ПБЗН	Пожарна безопасност и защита на населението
ПЗБ	План за защита при бедствия
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПП	Природен парк
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСПВ	Пречистителна станция за питейна вода
ПСС	Планинска спасителна служба
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РАО	радиоактивни отпадъци
РДПБЗН	Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РОЦ	Районен оперативен център
РПУ	Районно полицейско управление
РСПБЗН	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението"
РУ	Районно управление
СЕ по ПЖ	Син език по преживните животни
СЕП	Сборни евакуационни пунктове
СЗО	Световна здравна организация
СИЗ	Северна индустриална зона
СК	Спомагателни корпуси
СНАВР	Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
СНРБ	Съвет за намаляване на риска от бедствия
СОП	Стандартни оперативни процедури
СОТ	Сигнално-охранителна техника
ТЕЛК	Териториални експертни лекарски комисии

ТЕЦ	Топлоелектрическа централа
ТУ	Технически университет
ФПЧ	Фини прахови частици
ФСЕС	Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз
ФтЕЦ	Фотоволтаична електрическа централа
ЦОРХВ	Център за оценка на риска по хранителната верига
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ
ЮИЗ-З	Южна индустриална зона – запад
ЮИЗ-И	Южна индустриална зона – изток
ЮЛ	Юридическо лице

1 Цели на плана

Разработването на настоящия план има за цел:

1. Определяне на организационните, защитните, хигиенните, лечебно-профилактичните и други мероприятия по защитата на населението, материалните и културните ценности, храните, водите, животните, селскостопанската продукция и околната среда;
2. Създаване на ефективна координация за взаимодействие между общината, органите на изпълнителната власт и частите на единната спасителна система за своевременно реагиране в ранната фаза на аварията, предупреждение и оповестяване, даване на указания, прогнозиране и изясняване характера на възможните последствия за населението и околната среда при възникване на промишлена авария с отделяне на опасни вещества на територията на общината;
3. Определяне на задълженията и отговорностите на всеки от участниците в дейностите по ръководство, координация, осъществяване на спасителни дейности и дейности по ликвидиране на последствията от промишлена авария с отделяне на опасни вещества;
4. Регламентиране на начина на взаимодействието между частите на единната спасителна система и осигуряване на възможност за поетапно привличане на сили и средства в съответствие с развитието на аварията.

2 Обхват

Планът за защита при промишлена авария с отделяне на опасни вещества се разработва за защита на живота и здравето на населението, опазване на околната среда и обектите от критичната инфраструктура при възникване на такава на територията на община Габрово.

Планът обхваща планиране на действията и задачите, които е необходимо да бъдат изпълнени от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и частите на ЕСС с цел ефективно реагиране.

Планирането и осъществяването на действията и задачите следва да бъдат в съответствие с изискванията и предвижданията на планови документи от по-високо ниво, както и на нормативни документи в съотносимите им части, вкл. Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях¹.

Предвидените части от ЕСС, които ще вземат участие при провеждане на мероприятия за защита на населението са - областни и общински структури на МВР, МЗ и БЧК.

¹ Приета с ПМС № 2 от 11.01.2016 г., Обн. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2016г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.62 от 5 Август 2022г.

Настоящият план е предназначен да се използва в случаите, когато са изпълнени критериите за въвеждането му, както и при провеждане на учения и тренировки.

3 Описание на ситуацията

На територията на общината развива дейност едно предприятие, класифицирано по реда на глава VII, раздел I от ЗООС с „висок рисков потенциал“ с оператор "Максам Се България" ЕАД. В промишленото предприятие може да възникне тежка авария с изтичане на опасни вещества в обхвата на Приложение №3 на Закона за опазване на околната среда. Производствено-складовата база е разположена в землището на с. Чарково и е обособена самостоятелна площадка на „Еловица 1895“ АД. Дейността на производствено-складовата база е в обхвата на регулиране по Закона за контрол на взривните вещества и включва производство на бризантно взривно вещество ANFO („Анфовекс“ М) и съхранение на взривни вещества и суровини.

Производствено-складовата база е разположена в ЗЗ „Българка“ с код BG0000399 – част от националната екологична мрежа НАТУРА 2000, чиято територия съвпада с територията на ПП „Българка“. В близост до базата не са разположени предмети на опазване на културното и историческото наследство. Имотите граничат единствено с горски масиви, обекти на опазване на ЗЗ „Българка“. Базата има излаз на третокласен път, с който се свързва с най-близкото населено място – с. Чарково, община Габрово. Най-близките чувствителни обекти – с. Чарково (жилищни зони, подлежащи на здравна защита) отстоят северно от базата на около 550 м по права линия. Южно от базата, на около 850 м, се разполага землището на с. Поток, община Габрово. Река Еловица протича на около 100 м източно от границите на базата.

Между производствената площадка и най-близките населени места – селата Чарково и Поток, се издигат естествени планински възвишения от тип „гребени“, които създават естествена бариера и сигурна защита на населените места от дейностите, извършване на площадката.

Изготвен е Външен аварийен план на "Максам Се България" ЕАД (Приложение №25 на Плана за защита при бедствия на община Габрово), в който са описани възможните аварии на площадката на предприятието и планираните мерки за ограничаване на последствията.

Съгласно Закона за опазване на околната среда² "авария" е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати, съпроводена със спиране или сериозно нарушаване на технологичния процес, взривове, възникване на пожари, наднормено замърсяване на околната среда, разрушения, жертви или заплаха за живота и здравето на населението. ЗООС дефинира³ като „голяма авария“ възникване на голяма емисия, пожар или експлозия, която става в резултат на неконтролируеми събития в хода на операциите на всяко предприятие или съоръжение в обхвата на глава седма, раздел I, и която води до сериозна опасност за човешкото здраве и/или за околната среда, която опасност е непосредствена, забавена, вътре или вън от предприятието и включва едно или повече

² § 1., т.51 от Допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда

³ § 1., т.54а от Допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда

опасни вещества, класифицирани в една или повече от категориите на опасност, посочени в част 1 на приложение №3 или поименно изброени в част 2 на приложение №3. Като класифицирано предприятие по реда на глава VII, раздел I от ЗООС с „висок рисков потенциал“ за "Максам Се България" ЕАД са посочени съответните категории на опасност по приложение №3.

Планът е разработен при избран сценарий, при който на работната площадка, при нарушаване на технологичните изисквания, възниква запалване на опасни химични агенти и последващ пожар.

Вследствие на възникнала ситуация с изтичане на опасен химичен агент и последвалото му възпламеняване, развиващо се в пожар са налице:

- повишени стойности на опасни вещества във въздуха;
- възможно разрастване на пожара извън производствената площадка и засягане на съседните горски масиви;
- разрушения в производствената база в следствие на потенциален взрив на складираните експлозиви и/или запалими течности.

Създадената обстановка налага:

- организиране и провеждане на защитни мерки, насочени главно към предотвратяване или намаляване на последиците от аварията върху населението, околната среда и инфраструктурата;
- усилен режим на наблюдение чистота на въздуха и водите.

4 Приети условия за планиране

За целите на планирането е прието, че в резултат на нарушаване на технологичните изисквания, възниква запалване на опасни химични агенти и последващ пожар. Част от територията около производствената площадка, вкл. землищата на селата Чарково и Поток, горски масиви, поречие на река Еловица, ще бъде замърсена с опасни вещества. Възникналият пожар се прехвърля върху съседните на площадката горски масиви, част от ЗЗ „Българка“.

Приема се, че при подобна авария ще се наложи провеждане на мероприятия за защита на населението и околната среда, вкл. гасене на пожари, обезвреждане на опасни химически вещества и при необходимост временно извеждане на населението и провеждане на мерки за деконтаминация.

5 Последователност на действията

5.1 Осъществяване на стратегии за предотвратяване или намаляване на риска от възникване на промишлена авария

Основните стратегии за предотвратяване или намаляване на последствията от риска включват:

- Планиране на действия и защитни мерки в разработения Вътрешен аварийен план на предприятието;
- Превантивен контрол на обектите, работещи с и съхраняващи опасни химични вещества;
- Прилагане на превантивни мерки за недопускане или намаляване на риска като: териториално-устройствени, строителни и други технически мерки;
- Намаляване на времето за първоначална реакция;
- Повишаване готовността за реакция и овладяване на възникнали промишлени аварии;
- Периодично актуализиране на Специализирания план защита при аварии с опасни вещества на община Габрово;
- Провеждане на общински учения по усвояване на общинския план за защита при бедствия от общините, юридическите лица (еднолични търговци) и населението;
- Информиране на населението по важни въпроси, свързани с начините на поведение и действие при възникване на аварии с опасни вещества.

5.2 Оперативна готовност

Поддържането на оперативна готовност за реагиране при аварии с опасни вещества включва:

- сформирание и поддържане на аварийни екипи от ЕСС за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- осигуряване на средства за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- периодично актуализиране на планове на обектите по чл. 36 от ЗЗБ подлежащи на контрол, с цел създаване на организация за действие при възникване на аварии с опасни вещества.

За поддържане на оперативна готовност, екипите от ЕСС участват в провеждане на тренировки и учения. Целта на тренировките е установяване състоянието на комуникационно-информационната система и готовността на екипите за реагиране при горски пожар.

Поддържането на постоянната оперативна готовност от екипите на РДПБЗН е комплекс от дейности за осъществяване на непрекъснат сменен режим, провеждане на професионална подготовка и поддържане в изправност и окомплектованост на пожарната и спасителната техника, оборудването, средствата за свръзка, сградния фонд и външния район на РДПБЗН - Габрово от държавните служители, работещи на смени.

Време за привеждане в готовност

Оперативният дежурен в Община Габрово поддържа постоянна връзка и обмен на информацията за възникналата обстановка с Дежурните от ОЦ на РДПБЗН, ОД на МВР, „ВиК“ ООД - Габрово, всички те поддържащи постоянна оперативна готовност и работещи на непрекъснат сменен режим.

Времето за привеждане в готовност на силите за реагиране е съгласно Правилника за устройство и работа на Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ, съответно:

- незабавно за екипите на дежурство;
- в работно време - Ч+30 минути;
- в извън работно време - Ч+60 минути.

Предупреждение и оповестяване на населението

Секретарят на Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ, съвместно с експерти от отдел „Култура, туризъм, протокол и международно сътрудничество“ в Общинската администрация подготвят и предоставят на местните медии проверена и точна информация, както и препоръки за поведение към населението. Средствата за масово осведомяване на база получената информация оповестяват населението за възникналата опасност и мерките, които трябва да бъдат предприети за защита и самозащита.

Планът се поддържа в активно състояние с оглед създаване оптимална организация за:

- изпълнение на дейности по намаляване на риска;
- обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението;
- осигуряване защитата на населението.

5.3 Ред за активиране на плана

Планът се активира от Председателя на Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ.

Режим „бедствено положение“ се обявява със заповед на Кмета по предварително утвърдена схема, чрез оперативния дежурен в Община Габрово или на Областния управител по смисъла и изискванията на ЗЗБ при голяма авария с опасни вещества, в резултат на което са настъпили:

- загуба на човешки живот, и/или
- увреждане на здравето на хората, и/или
- значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
- значителни последици за околната среда, свързани с унищожаване на големи площи горски масиви, замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

С обявяването се въвежда в изпълнение настоящия план за защита при аварии с опасни вещества с всички произтичащи от това процедури за изпълнение.

Кметът на общината обявява със заповед „бедствено положение“ за цялата територия на общината или за част от нея. Заповедта влиза в сила незабавно и се разгласява чрез средствата за масово осведомяване. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на Министъра на вътрешните работи.

Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили за основание за обявяването му със заповед на кмета.

Началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие е не повече от 30 дни от датата на обявяването му. При необходимост срокът на действие

може да бъде удължен след съгласуване с областния управител. При възникване на бедствена ситуация на територията на общината, спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от кмета на общината с подчинените органи за управление, сили и средства и придадените усиления.

Когато районът на бедствието обхваща територията на две и повече общини, спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от областния управител.

Щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия изпълнява своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от Областния управител.

5.4 Предупреждение и оповестяване

Ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на единната спасителна система

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на съставните части на ЕСС се извършва съгласно Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност⁴.

При тежка авария или бедствена ситуация в обекти по чл. 35, ал. 1 от ЗЗБ, юридическите лица и едноличните търговци, собствениците и/или ползвателите, осъществяващи дейност в тях, въвеждат Вътрешния аварийен план в изпълнение и извършват следните действия:

- Оповестяват отговорните членове на фирмената обектова комисия и фирмената аварийна група съгласно разработения Вътрешен аварийен план;
- Подават сигнал към оперативния център на ГДПБЗН;
- Уведомяват областният управител и кметът на общината, чрез оперативните дежурни.

Според ситуацията, юридическите лица и едноличните търговци, собствениците и/или ползвателите, осъществяващи дейност в обекти по чл. 35, ал. 1 от ЗЗБ, подават сигнал на Единен европейски номер за спешни повиквания 112 - за предприемане на действия и от други компетентни органи.

При тежка авария или бедствена ситуация, възникнала извън обектите по чл. 35, ал. 1 от ЗЗБ се подават сигнали към Единен европейски номер за спешни повиквания 112.

При постъпване на сигнал в ОЦ на РДПБЗН – Габрово за възникнала авария се извършва следното:

⁴ Приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г., обн., ДВ, бр. 20 от 9.03.2012 г., в сила от 9.03.2012 г., последно изм., бр. 47 от 24.06.2022 г., в сила от 24.06.2022 г.

- оперативният дежурен уведомява Директора на РДПБЗН – Габрово и докладва на ОД в НОЦ на ГДПБЗН – МВР;
- уведомява компетентните съставни части на Единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност на основата на стандартна оперативна процедура;
- уведомява органите на изпълнителната власт, чрез оперативните дежурни в Община Габрово, за предприетите действия;
- при необходимост включва допълнителни сили и средства от състава на ЕСС по разпореждане на ръководителя на операциите или кмета на общината.

Отговорните органи за действие, респ. Кметът на община Габрово, привеждат в готовност силите и средствата за реагиране и при необходимост издава заповед за обявяване на бедствено положение.

Със свое разпореждане, кмета на община Габрово може да поиска оповестяване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и екипа за комуникации при бедствие от РДПБЗН – Габрово чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване.

Разпореждането е в писмена форма. Допуска се да се извърши устно, но се потвърждава в писмена форма в първия работен ден, следващ деня на издаването му.

В разпореждането се посочват обстоятелствата, наложили извършването на ранното предупреждение и оповестяване, както и действията, които трябва да предприемат оповестените лица.

Без използване на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване, щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия се оповестява съгласно реда, установен със заповедта за неговото назначаване.

Ранно предупреждение и оповестяване на населението

Данни за местоположението и прогнозите за разпространение на въздействието на опасните вещества се предоставят въз основа на информация от ръководителите на засегнатите обекти по чл. 35, ал. 1 от ЗЗБ и/или РСПБЗН.

Със Заповед №1028/06.06.2025 г. на Кмета на община Габрово е назначен екип за комуникации при бедствие и е утвърдена инструкция за неговата работа. Той се свиква с разпореждане на кмета на община Габрово и изпълнява следното:

- Явява се след оповестяване (Ч+20 минути в работно време и Ч+60 минути в извънработно време);
- Осигурява публичност на информацията за настъпило кризисно събитие, оповестяването на населението за възможните опасности, мерките за защита от тях, както и предприетите действия на органите на изпълнителната власт за защитата на населението;
- Публикува на сайта на Община Габрово и разпространява издадената от кмета заповед за обявяване на бедствено положение;
- Извършва преглед на новинарските емисии с цел установяване наличие и коригиране на неточни или погрешни съобщения, свързани с изпълнение на защитните действия;

- При наличие на жертви и/или ранени се предоставя информация на роднините на жертвите (пострадалите);
- Определя се говорител. Информацията се анализира от щаба за изпълнение на общински план за защита при бедствия, изготвят се експертни доклади и се взема целесъобразно решение. Говорителят предоставя решението, както и съответните указания (разпореждания) в подходящ обем, чрез средствата за масова информация;
- Публикува и актуализира информация в сайта на Община Габрово във времеви интервали в зависимост от конкретно създалата се обстановка. Поднася истината, без интерпретации и предположения;
- Организира периодично брифинги, а след приключване на кризисното събитие провежда финален брифинг.

При възникване на бедствие са определени:

- телефонна линия за комуникация по въпросите, свързани с бедствието – 0884 000 141, с отговорник - съответния оперативен дежурен. Оперативният дежурен документира всички обаждания;
- място за прием на граждани – зала 337, с отговорник – секретарят на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

При опасност от или при възникване на авария юридическите лица и едноличните търговци, собственици и/или ползватели, осъществяващи дейност в обекти по [чл. 35, ал. 1 от ЗЗБ](#), в които има изградени ЛСО, извършват ранно предупреждение на персонала и населението в застрашената територия съгласно Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност⁵, като незабавно уведомят ОЦ на ГДПБЗН и кмета на общината. При невъзможност за задействане на крайните акустични устройства от локалните системи за оповестяване, оповестяването може да се извърши от РДПБЗН – Габрово по искане на юридическите лица и едноличните търговци, собствениците и/или ползвателите на обектите, след разпореждане от директора на РДПБЗН.

Предупреждение на населението чрез системата за разпространение на съобщения BG-ALERT

Предупреждение на населението чрез системата BG-ALERT се извършва от компетентни органи съгласно Наредба №8121з-413 от 29.03.2024 г. за реда за изграждане, поддържане, развитие и използване на системата BG-ALERT за разпространение на съобщения за предупреждение на населението⁶.

При необходимост, кмета на община Габрово може да разпорежи на упълномощените служители от администрацията, изпращането на съобщение до населението на цялата или на част от територията на община Габрово.

⁵ Приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г., обн., ДВ, бр. 20 от 9.03.2012 г., в сила от 9.03.2012 г., последно изм., бр. 47 от 24.06.2022 г., в сила от 24.06.2022 г.

⁶ Издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 31 от 9.04.2024 г.

Съобщението може да бъде изпратено при опасност от възникване на бедствие, при вече настъпило бедствие или при отминало бедствие и съдържа информация за вида на опасността, обхвата на разпространение и препоръка за действие, при необходимост.

5.5 Определяне на НАВР

НАВР се прилагат за идентифициране и спасяване на пострадали хора, вкл. оказване на медицинска помощ и евакуация, ограничаване и гасене на възникнал пожар, предотвратяване на обгазявания и излъчвания с вредни последици за човешкото здраве, качеството на живот, имуществото и околната среда при аварийна обстановка.

Стъпките за избор на действия, включват:

- анализиране на ситуацията;
- избор на защитни действия;
- определяне на предупреждението за населението, определяне на план за действие.

За извършване на анализ на ситуацията е изключително важно в Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия непрекъснато да постъпва информация от всички части на ЕСС, имащи отношение към бедствието. Щабът определя от каква информация има нужда, периодичността на постъпването ѝ, както и отговорник по нейното събиране и обобщаване.

При вземане на решение за провеждане на спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи ръководителя на щаба се основава на оценка на обстановката и изясняване на информация за:

- установяване на обема и степента на аварията;
- установяване и означаване на границите на района/ участъка, поразен от пожара и/или опасните вещества;
- определяне на маршрутите за подход и маньовър на силите за извършване на гасителни и защитни мероприятия;
- определяне на местата за спиране разпространението на пожара: естествени (реки, пътища, сипеи и др.) и изкуствени (просеки, минерализовани ивици и площи, изгаряне и др.);
- определяне на опасни участъци от евентуалното развитие на пожара (населени места, комуникации, ценни дървесни видове и др.);
- местата за пребиваване на хора в поразения от бедствията район, в който незабавно трябва да се проведат издирвателни и спасителни работи;
- степента на засягане на елементите от комунално-енергийните мрежи (КЕМ) и възможни вторичните поражения, които са предизвикани от пожара;
- наличие на замърсяване с опасни химични вещества;
- наличието на концентрации на взривоопасни и запалими газове във въздуха над допустимите стойности;
- възможността за използване на различните видове средства за комуникация;
- местата, удобни за развръщане на пунктове за управление;
- възможността за използване на механизирани средства;

- състоянието на обекти, които могат да предизвикат замърсяване на околната среда;
- състоянието на други обекти от критичната инфраструктура и стратегически обекти.

Защитните мерки и СНАВР се съобразяват и с:

- маршрути за придвижване до зоната на поражение;
- места за устройване на проходи (при необходимост);
- местата, удобни за развърщане на временни пунктове за събиране на пострадали (ВПСП);
- пунктовете за раздаване на храна, вода, медикаменти и други;
- удобните места за развърщане на пропускателни пунктове от и към зоната на поражение;
- площадки за вертолети (при необходимост от въвеждане).

Изпълнението на СНАВР се преустановява, когато не е обосновано по-нататъшното им прилагане с отчитане на:

- оцелелите, пострадалите или загиналите са изведени;
- пожарът/изтичането на опасни химически вещества са овладени;
- при по-нататъшни действия съществува реална опасност за живота на участниците в операциите.

Спасяването на хора, оказването на медицинска помощ и евакуацията се осъществяват едновременно с развърщането на силите и средствата за гасене на пожара и овладяване изтичането на опасни химически вещества. При недостиг на сили и средства първо се извършват спасителните работи, а след това се продължава с гасенето на пожара и овладяване изтичането на опасни химически вещества.

При активиране на плана се приоритизират действия, осигуряващи устойчива работа на обекти и пътна инфраструктура, включително:

- защита на хора и населени места;
- функциониране на органите на изпълнителната власт;
- функциониране на елементите от единната спасителна система;
- функциониране на транспорта и осигуряване на ефективна логистика на територията на общината за нуждите на СНАВР.

5.6 Изпълнение на защитни действия

„Авария с опасни вещества“ е извънредна обстановка при извънредно събитие, която изисква предприемане на оперативни действия за ограничаване на риска или на неблагоприятните последици върху здравето и безопасността на човека, качеството му на живот и имуществото, както и върху околната среда, който риск се създава от изтичане на опасно вещество извън предвидените за съхранението му производствени инсталации и потенциално възникнали пожар или взрив в резултат от въздействието му с други фактори. Това включва и ситуации, при които се изисква предприемане на оперативни действия за ограничаване на въздействията при осъзната опасност.

5.6.1 Защита на екипите от ЕСС

При обявяване на бедствено положение в резултат на възникнал голяма авария с опасни вещества екипите на ЕСС, вкл. РДПБЗН – Габрово, ОД на МВР и останалите структури привеждат в готовност екипите си.

При работа в поразените райони екипите от ЕСС, извършващи неотложни аварийно-възстановителни работи трябва да бъдат с лични предпазни средства, гарантиращи живота и здравето им.

5.6.2 Защита на населението

Дейностите по защитата на населението се изпълняват от звена, служби, сили и средства на регионалните структури на министерствата и ведомствата, съгласно чл. 20 от Закона за защита при бедствия.

При голяма авария с опасни вещества защитата на населението започва чрез незабавно осъществяване и оказване на помощ за:

- своевременно уведомяване на населението и даване на съответни указания;
- своевременно извеждане на хора от опасния район;
- оказване, при необходимост, на първа медицинска помощ;
- осигуряване на транспорт до специализирани места за медицинска помощ на тежко пострадали;
- при необходимост насочване на изведените хора от опасния район или тези, потенциално застрашени към СЕП и в следствие към ЕЦ;
- настаняване на хората, останали без подслон в местата за настаняване;
- осигуряване на храна, вода и медикаменти на хората, настанени в местата за настаняване.

Съгласно чл. 65, ал. 2, т. 8 от Закона за защита при бедствия кметът на община Габрово организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица. В района на бедствието и при отделни локални случаи временно извеждане на лица от мястото на намеса може да бъде наредено и от ръководителя на място – представители на РСПБЗН, РУ - Габрово и длъжностни лица с делегирани от кмета на общината правомощия за това.

Временно извеждане се разпорежда:

- при наличие на замърсяване на въздуха с опасни вещества;
- при наличие на взривоопасни вещества в близост до възникнал пожар;
- в случаите, когато пожара и отделящите се газове застрашават здравето и живота на хората, живеещи в близост до района на обгазяването и/или възникналия пожар.

За нуждите на НАВР и извеждане и евакуация на населението се осигуряват необходимите транспортни средства и координация за тяхното използване. Маршрутите за временно извеждане се избират от изпратената на място оперативна група през незасегнати райони в зависимост от конкретната ситуация. Избират се най-късите и безопасни маршрути, имайки предвид посоката на вятъра и посоката на разпространение на обгазяването и/или пожара, маршрути, отделени от пожара от естествени

препятствия (реки, просеки, изорани ивици, пътища, поляни, сечища) далеч от пожароопасни и взривоопасни обекти, далекопроводи и други опасности.

Оказване на първа помощ се извършва от екипите на ЦСМП - Габрово, МБАЛ „Д-р Тота Венкова“ АД - Габрово, както и при необходимост привлечени семейни лекари и медицински лица в образователните институции. Пострадалите се евакуират до лечебното заведение със специализиран или собствен транспорт.

Общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия във взаимодействие с административните и стопанските ръководители на ведомства, дружества и фирми на база предварително създадена организация и групировка от сили и средства провежда защитни и други неотложни работи на територията на общината по следата на обгазяването и/или пожара и създава условия за привеждане на общината за работа при условия на прекъснати или затруднени транспортни и информационни комуникации с постоянно провеждане на мероприятия за подобряване жизнената дейност в силно засегнатите райони.

Здравно-хигиенните мероприятия за населението включват:

- ограничаване пребиваването на открити места в случай на обгазяване или задимявания вследствие на пожар;
- осигуряване на условия за висока лична хигиена.

Държавният здравен контрол за спазване на изискванията за защита на населението се осъществява от НЦРРЗ и РЗИ.

5.6.3 НАВР за ограничаване възникнали последващи аварии

Силният пожар, възникнал в следствие на промишлена авария може да предизвика пожари и аварии в технически и технологични съоръжения и системи, в резултат на които да бъдат застрашени човешки живот и/или качеството на живот и материални активи. За целта се предприемат мерки за защита и ограничаване на последствията и осигуряване на:

- поразени инфраструктури за водоснабдяване и газоснабдяване с потенциал за предизвикване на наводнения или обгазяване;
- нарушено състояние на водоизточници за питейна вода, вкл. поради опасност от смесване на канализационна и питейна вода;
- отстраняване на аварии по комунално-енергийните мрежи;
- разчистване и осигуряване на проходимост на пътища и улици, засегнати от пожара;
- укрепване или събаряне на повредени и застрашени от срутване в следствие на пожара сгради и съоръжения.

5.6.4 НАВР за ограничаване щетите по обекти на критичната инфраструктура

За ограничаване на настъпили или потенциални в следствие на аварията разрушения и щети по обекти на критичната инфраструктура се предприемат:

- разузнаване и обследване на обектите с приоритет на тези, чиито увреда или разрушение може да предизвика загуба на човешки живот или трайно нарушаване в осигуряването с питейна вода, електроенергия, газоснабдяване, топлоподаване;
- в случай на попадане в обхвата на аварията и последващи взрив, обгазяване, пожар незабавно се извършва обследване и в зависимост от резултатите от него се предприемат мерки, предвидени в Аварийния план на язовир „Христо Смирненски“ и аварийните планове на останалите язовири на територията на общината⁷;
- извършват се обследвания и се прилагат съответните мерки, определени в плановете за защита при бедствия и аварии за останалите обекти на критичната инфраструктура, вкл. приоритетно за тези, с изключително висока и висока оценка на риска: „Топлофикация“ ЕАД, ПС за питейни води, Магистрален водопровод – от язовир „Христо Смирненски“ до ПСПВ, Водопровод главен клон I – висока зона, речното корито на р. Янтра, речното корито на р. Паничарка, ЖП мостове, ЖП тунели по линия Габрово – Царево ливада, Подстанции „Балкан“, „Габрово“ и „Синкевица“, „Хлебозавод Габрово“ ООД;
- извършват се обследвания и се прилагат съответните мерки, определени в плановете за защита при бедствия и аварии за останалите обекти на критичната инфраструктура с по-ниско ниво на риска, за които взрив или пожар е посочено като основен показател при оценката на уязвимост, общо 65 обекта от Списъка с обекти от критичната инфраструктура на община Габрово.

5.6.5 Индивидуални средства за защита

При установяване на високи нива на замърсяване с опасни химични вещества или запрашеност вследствие на задимяване вследствие на възникнали пожари, за населението се препоръчва използването на маски, които да отговарят на БДС EN 149:2001+A1:2009. Този стандарт класифицира защитното средство в три групи, в зависимост от способността им да сепарират праховите замърсявания от вдишания въздух: FFP1 до 80%; FFP2 до 94%; FFP3 до 99%. Респираторите осигуряват защита от прах и аерозоли до 0,5 микрона.

Раздаването на ИСЗ на населението се извършва съгласно общинския план за защита при бедствия.

Екипите, участващи в спасителни, защитни и ликвидационни работи и доброволците се осигуряват от работодателя с полагащите им се противогази, респиратори, защитни облекла, защитни чорапи и ръкавици. Използването на индивидуални защитни средства от членовете на аварийните екипи се извършва съгласно приложимата нормативна уредба.

Населението от 49996 човека (съгласно данните на НСИ към 2023 г.) е осигурено от Община Габрово с 66% индивидуални средства за защита (противогази), които се

⁷ Изготвени съгласно чл. 35 от Закона за защита при бедствия и чл. 138а, ал. 1 и 2 от Закона за водите и прилагани съгласно изискванията на Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние, обн. ДВ, бр. 9 от 31.01.2020 г., в сила от 31.01.2020 г., Приета с ПМС № 12 от 28.01.2020 г.

съхраняват в складова база на Община Габрово. Общината извършва пълна логистична подкрепа по осигуряване на населението с ИСЗ – граждански противогаз, детски противогаз, респиратор и др.

5.6.6 Деконтаминация и допълнителни изисквания към общата и личната хигиена

След получаване на сигнал за замърсяване на въздуха с опасно химично вещество ръководителят на общинския щаб със своя заповед разпорежда затваряне на откритите пазари и херметизиране на всички складове и магазини за хранителни продукти и заведенията за обществено хранене. За целта се използват полиетилен, платна, капаци за прозорците и др.

При наличие на замърсени стоки се спира тяхната продажба и те се подлагат на лабораторен анализ. В зависимост от резултатите хранителните стоки се насочват за преработка или се унищожават.

Вземането на проби за лабораторни анализи ще се извършва от акредитирани и референтни лаборатории към МЗ, МОСВ и МЗХГ в рамките на обхвата на тяхната акредитация и изискванията на Европейския съюз, както следва:

- за храни от животински произход (вкл. риба, аквакултури и пчелния мед) – чрез акредитирани лаборатории на БАБХ към МЗХГ;
- за храни от растителен произход – чрез акредитирани лаборатории на БАБХ към МЗХГ;
- за почвени проби – акредитирани лаборатории към МЗХГ;
- за растителни суровини и продукти от тях – чрез акредитирани лаборатории на БАБХ към МЗХГ;
- за питейни водоизточници – от водоснабдителните организации чрез оторизирани лаборатории и потвърждение от РЗИ.

На база резултатите от лабораторните анализи здравните експерти в общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия извършват оценка на необходимостта от снабдяване на населението с незамърсена питейна вода и стоки от първа необходимост.

За доставяне на вода се използват:

- запазени водопроводни инсталации, чрез подаване на резервни мощности от незасегнати водоеми;
- автономни източници;
- подвижни средства (цистерни на фирмите, които могат да се използват за водоноски);
- бутилирана, чрез търговската мрежа.

Вода за технически нужди се доставя от естествените водоеми.

Във всяко населено място допълнително се определят пунктове за раздаване на вода и предмети от първа необходимост, организирани от ОС на БЧК.

Указания за обща и лична хигиена на населението при аварийна обстановка се дават от Министерство на здравеопазването.

5.7 Изпълнение на дейности по възстановяване

5.7.1 Осигуряване на подслон и стоки от първа необходимост за населението в засегнатите райони

Непосредствено след изпълнение на спешната фаза на НАВР се организират дейностите по първоначално осигуряване на засегнатото население с места за настаняване, храна, облекло и принадлежности от първа необходимост. Използват се определените в Приложение №2 места за настаняване, а при изчерпване на техния капацитет се организират палаткови лагери на определените за това места (стадиони и др.) и се изготвят заявки за доставка на фургони.

Организира се снабдяването с необходимия фонд от храна, медицински медикаменти, лекарствени продукти, облекло, обувки и други стоки от първа необходимост. Организира се изхранването на населението в населените места, засегнати от бедствието, в местата за настаняване, в заведения за обществено хранене.

Организира се изнасяне и извличане на затрупани хранителни и нехранителни стоки за целите на осигуряване на населението в условия на бедствие.

Осигурява се продоволствие на личния състав на силите, определени за извършване на СНАВР.

Оценка на необходимо/недостигащо оборудване за настаняване на изведени и евакуирани хора, както и необходимите стоки от първа необходимост се извършва от комисии, назначени от кмета на общината, като техния брой и обхват на дейност се определя в съответствие с обхвата на пораженията. Оценка се основават на броя на засегнатото население и на данните, определени в разчети за нужди от храна, вода, медицински изделия, лекарствени продукти на човек (Приложение №3).

Редът за извършване на спешни доставки след овладяването на възникнал пожар се определя в зависимост от степента на пораженията, климатичните условия и оценката на нуждите от храна, дрехи, лекарства и други стоки от първа необходимост.

Въз основа на направените от комисии оценки за нуждите на пострадалото население се изготвят заявки за външно подпомагане на общината с приоритетно заявяване на стоки от първа необходимост. Заявките се изпращат до Областния щаб за изпълнение на плана за ЗБ. Получените помощи се съхраняват временно в незасегнати сгради общинска собственост, а за бързо развалящи се продукти се използват хладилни камери на търговски обекти, месо и млекопреработвателни предприятия. Създава се организация за раздаване и получаване от населението на стоки от първа необходимост.

Организира се помощ за извеждане и грижи за хора, нуждаещи се от специална помощ (деца и хора в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани от хората, които обичайно ги полагат), както и хора, нуждаещи се от незабавно или в краткосрочен план извършване на медицински процедури (хемодиализа и др.).

5.7.2 Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост

Разчистването и осигуряването на проходимост се извършва чрез наличната общинска техника и техника на юридически лица, с които общината има сключени

договори за подпомагане на спасителни и възстановителни дейности при бедствия и аварии.

Приоритетно се осигурява проходимост на пътища, осигуряващи свързаност на поразените райони с болници и медицински центрове, на пътища I и II клас, осигуряващи свързаност с други общини за гарантиране доставки на стоки от първа необходимост, на пътища, които осигуряват единствен достъп до засегнати населени места, на пътища до обекти от КИ, вкл. язовир „Христо Смирненски“, водоизточници и пречиствателни станции за питейна вода, подстанции от енергийната система и др.

5.7.3 Възстановяване на инфраструктура и предоставяне на услуги

Дейностите по възстановяване се извършват въз основа на степенуване по важност на местата и обектите. Приоритизирането се извършва от Общинския щаб с участието на главния архитект на общината и от общински експерти в областта на териториалното и селищно устройство, екология, здравеопазване и образование:

- единствени пътища и съоръжения към тях;
- обекти, определящи жизненоважни дейности на общината и осигуряващи стоки от първа необходимост;
- комунално-енергийни мрежи;
- обекти на здравеопазването и образованието;
- жилищни и стопански сгради.

Неотложните възстановителни работи се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им. Със заповед на кмета на общината се назначават комисии за оглед на пораженията, които изготвят протоколи. Въз основа на тях, кметът на общината, в 14-дневен срок от възникване на бедствието до Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС и до Областния управител на област Габрово се изпращат информационни форми за всеки отделен обект с искане за предоставяне на средства за извършване на неотложни възстановителни работи. В три месечен срок от изпращане на информационните форми в комисията се внасят исканията за финансиране.

Процедурите се извършват в съответствие с изискванията и сроковете на Правилника за организацията и дейността на Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

На гражданите се предоставя информация за възможностите и условията за предоставяне на възстановителна помощ на обекти, (жилища) засегнати от бедствие. Право на възстановителна помощ за обекти, засегнати от бедствие, имат собствениците на законно построени и единствени жилища или лицата, които имат учредено вещно право на ползване на тези жилища.

5.7.4 Осигуряване на ред и законност, опазване на ценни материални активи и публичната и частна собственост в условия на бедствие

След приключване на НАВР за извеждане на всички хора от района на бедствието и при осигурен ресурс за ограничаване на възникнали аварии, щети по обекти на критична инфраструктура, се изпълняват действия по изнасяне и опазване на ценни материални

активи от публичните институции, вкл. активи, свързани с управленски дейности, културни материални ценности и др.

Екипите на МВР и доброволните формирования осигуряват охрана и защита на публичната и частна собственост от мародери за времето до възстановяване на възможностите за осигуряване на защитен достъп до съответните обекти и/или връщането на техните обитатели.

Кметът на общината, в рамките на компетентностите си, осъществява връзка и координация с органите на МВР и други институции по въпросите на обществения ред и спазването на законността на територията на община Габрово.

След приключване на НАВР съответните екипи осигуряват изпълнението на следните мерки:

- организиране на пропускателни пунктове в района на поражение и по пътищата, водещи към него;
- установяване самоличността на загиналите;
- отцепване на увредени и опасни сгради и съоръжения;
- осигуряване на охраната на магазини, складове, жилища в поразения район;
- усиляване охраната на обществени сгради и обекти от НС и такива, съхраняващи документи от особена важност;
- предотвратяване паника сред населението и възстановяване на обществения ред;
- осигуряване безпрепятствен достъп и ползване на пунктовете за зареждане с гориво (бензиностанции, газ и метан станции и др.);
- извършване на адресната регистрация на евакуираното население;
- осигуряване на надзор за изпълнение на мероприятия, свързани с изхранването, разпределянето на лекарства и стоки от първа необходимост;
- осигуряване на ред и безопасност при евакуация на населението и материалните ценности в района на бедствието.

6 Организация и разпределение на отговорностите

Община Габрово планира и провежда при необходимост мерки за защита на населението при голяма авария с опасни вещества с критични последствия във взаимодействие с органите на ЕСС като:

- поддържа в актуалност специализирания план за защита при бедствия, част „Аварии с опасни вещества“ и провежда планови обучения и тренировки;
- поддържа непрекъснато дежурство в общината;
- организира своевременно прогнозиране условията за провеждане на НАВР чрез осигуряване на информация за метеорологичната обстановка чрез своите технически средства;
- своевременно информира населението;
- провежда и изпълнява неотложни мерки за намаляване на последиците от увреда или разрушаване на сгради и съоръжения, вкл. такива от КИ;

- осигурява подготовка и привеждане в готовност за участието на органите за управление и силите и средствата при провеждане на спасителни операции на територията на общината;
- координира работата на юридическите и физически лица при провеждане на спешни неотложни аварийно-спасителни работи;
- осигурява взаимодействие и координация с екипите на ЕСС.

Дейностите по защитата при голяма авария с опасни вещества и отговорните структури за изпълнението им:

Функции/задачи	Отговорни структури
Получаване на информация за мястото и развитието на пожара	РСПБЗН - Габрово, ДГС Габрово
Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС	РСПБЗН - Габрово, РУ - Габрово, ДГС Габрово
Оповестяване	РСПБЗН - ГАБРОВО
Неотложни мерки за намаляване на въздействието	
ограничаване на електроподаването и газоподаването в газопреносната мрежа в района на аварията	„Електроразпределение Север” АД, РОЦ – Габрово, Сити газ, кмет на община
спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци в района на аварията	РУ – Габрово, НКЖИ – Регионално поделение Горна Оряховица, ОПУ Габрово
Пожарогасителни и спасителни операции:	
издирване и извеждане на пострадали или на застрашени хора	РСПБЗН - Габрово, ДГС Габрово, Групи за гасене в населените места, Доброволно формирование Габрово
оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения	РСПБЗН - Габрово, Филиал ЦСМП – Габрово, БЧК – Габрово, Доброволно формирование Габрово

Функции/задачи на общински структури	Отговорни структури
Получаване, обработка и предоставяне към компетентните нива на управление информацията за възникнала опасност вследствие на голяма авария с опасни вещества	Оперативен дежурен по община, Кмет, Секретар на щаб за изпълнение на плана за ЗБ (Щаба), ОЦ при РБПБЗН, ОД на МВР, Областен управител
Въвеждане процедура по изпълнение плана за защита при бедствия, част Аварии с ОВ	Кмет, Секретар на Щаба
Неотложни мерки за намаляване на въздействието на територията на община Габрово вследствие силен пожар	РСПБЗН, РУ на МВР, Кмет, зам. кметове, Секретар на Щаба, кметове на кметства, групи за гасене
Взаимодействие с органите на РДПБЗН, ОД на МВР, РЗИ, РИОСВ и други	Ръководители и представители на ведомствата, част от които са членове на Щаба
Прилагане при необходимост на мерките за защита на населението	РСПБЗН, РУ на МВР, МЗ, РЗИ, Кмет, кметове на кметства, дружества със сключени предварителни споразумения
Прилагане на своевременни мерки по възстановяване инфраструктура и основни публични услуги на територията на общината	РСПБЗН, РУ на МВР, Областен управител, Кмет, кметове на кметства, дружества със сключени предварителни споразумения, РИОСВ, дружества за КЕМ и други

Разпределение на задълженията на отговорни органи и лица за изпълнение на предвидените мерки

Кметът и Председател на СНРБ и Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- координира и контролира подготовката за реакция при голяма авария с опасни вещества, извършвана от общинската администрация, териториалните звена на централната и специализираните администрации на територията на общината, юридическите и физическите лица в общината;
- организира и отговаря за обучението на общинската администрация за начините на поведение и действие при активиране на общинския план за защита при възникване на последствия от голяма авария с опасни вещества;
- ръководи цялостната дейност по овладяване на ситуацията;
- издава заповеди за всички, произтичащи от закона, потребности по защитата на населението и инфраструктурата;
- взема решения след направен анализ и изводи за обстановката;
- при активиране на Плана за защита със заповед определя ръководител на операциите;
- при необходимост може да поиска координация от областен управител и поддържа връзка с него;
- може да обяви бедствено положение на територията на общината или на част от нея.

Секретарят на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- подпомага изцяло Председателя на Щаба при организацията и ръководството по защитата и подготвя предложения за взимане на решения;
- извършва обмен на информация с Оперативния център на РДПБЗН;
- привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им, след съгласуване с Председателя на Щаба;
- при необходимост от включване в дейностите по защитата екипите на създадените доброволни формирования, създава необходимата организация и ръководство;
- организира и контролира извършване на възстановителни работи, свързани с мероприятия за възстановяване на инфраструктурата и публичните услуги на територията на общината;
- изпълнява и други задачи, възложени му от Председателя.

Ръководителят на операцията при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи:

- организира и контролира изпълнението на одобрените решения на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия;
- може да забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- може да нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;

- може да разпреди незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
- може да поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- може да създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- може да раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Членовете на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- подпомагат изцяло работата на Секретаря, изпълнявайки дадените разпореждания от Кмета;
- събират, обработват и предават информация на Секретаря на щаба;
- подготвят проекто-предложения за вземане на решения от Председателя съгласувано и съвместно със Секретаря на Щаба;
- поемат денонощно дежурство за времето на изпълнение на разпореждането;
- изпълняват разузнавателни мероприятия по изясняване обстановката, степента и мащаба на бедствието;
- в зависимост от обстановката изпълняват и други допълнителни дейности за овладяване на ситуацията и ликвидиране на последствията, възложени от Председателя и Секретаря на щаба;
- вземат активно участие при провеждане на съвместни дейности органите на РДПБЗН, РУ, ЦСМП и БЧК, като поддържат постоянна връзка и обмен на информация с ръководството на Щаба.

Доброволни формирания

На територията на община Габрово има 1 регистрирано доброволно формирование⁸, съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за защита при бедствия - ДФ „Янтра“, с численост 25 доброволци⁹.

- подпомагат изцяло работата на Общинския щаб, Ръководителя на място и другите съставни части на Единната спасителна система;
- участват при почистване на територии в населените места;
- подпомагат логистиката при провеждане на защита на населението.

Групи за гасене

Дейностите и организация на мероприятията по гасене на горски пожари в територии, собственост на община Габрово се извършват съгласно План за защита на горските територии, разработен на основание чл. 141, ал. 1 и в изпълнение на чл. 7, ал. 2

⁸ Доброволно формирование „Янтра“, създадено с Решение №245/15.11.2012 г. на Общински съвет - Габрово

⁹ Съгласно данни към 13.06.2025 г.

от „Наредба №8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари“ и т. 2.3. от „План за взаимодействие между ГДПБЗН и ИАГ“. Планът се актуализира ежегодно и се прилага към настоящия план. Кметовете на населените места организират сформиранието на групи за гасене и създават организация за тяхното ползване. Групите участват в изпълнение на аварийните дейности при възникване на горски пожар като следствие на възникналата авария. За гасене на горски пожари със значителни размери, търговските дружества, организациите и гражданите на територията на общината са длъжни да подпомагат органите на противопожарната охрана с техника и хора.

Общински или частни охранителни фирми, с които има сключен договор (напр. СОТ), изпълняват задачи, заложи в плана за защита при бедствия, съобразно специфичните си функционални задължения, действащото законодателство и съгласувано с органите на РУ - Габрово и след получено разпореждане от Щаба, като поемат организацията по отцепване, сигнализация и охрана, подпомагайки органите на Полицията по осигуряване обществения ред, в това число провеждат мероприятия по недопускане, ограничаване и предотвратяване разпространяване на слухове, опити за създаване на безредици и други противообществени прояви и престъпления.

Общински или частни транспортни фирми, с които има сключен договор

- осигуряват транспорт за провеждане логистиката от страна на общината по извеждане и евакуация на населението от районите на поражение;
- осигуряват транспорт за доставка и разпределение на стоки и материали от първа необходимост за нуждите на населението;
- техниката, привлечена за участие в СНАВР се явява със заредени с ГСМ резервоари, които им осигуряват възможност за работа за най-малко едно денонощие; в хода на СНАВР зареждането става за сметка на собствениците, които след приключване на работа, изпращат в общината всички разходни документи за възстановяване на направените разходи (чрез възстановяване на средства от Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС);
- поддържат непрекъснатата връзка с Общинския щаб и предоставят сведения за хода на транспортното осигуряване.

Задължения на Ръководителите на основните съставни части на ЕСС

Директорът на РСПБЗН - Габрово непосредствено управлява включените сили и средства при голяма авария с опасни вещества. Осигурява представител за участие в работата на Щаба, на база оценка на обстановката предлага решение. Чрез своите екипи и дежурни сили и средства:

- ограничаване на разпространението на опасни химични вещества и ограничаването и гасенето на възникнали пожари с участието на противопожарните групи в обектите;
- осигуряване на фургони (палатки) за настаняване на останали без подслон граждани, необходимите количества одеяла, храна, лекарства и медикаменти съвместно с органите на ОС на БЧК.

Началникът на РУ на МВР - Габрово участва в работата на Щаба, като подпомага Кмета при оценка на обстановката и вземане на решение, привеждайки в готовност силите и средствата на дирекцията относно:

- осигуряване на обществения ред в населените места;
- непрекъснато събиране и предаване на достоверна информация за обстановката на територията на общината;
- разпореждане за отцепване на определени райони с цел осигуряване работата на спасителните екипи и създаване на постове за охрана;
- определяне маршрути за движение или обходни такива при необходимост;
- организиране охраната на обществения ред и прилагане мерки за недопускане извършване на престъпления, разпространение на слухове, масови безредици и други нарушения на обществения ред на територията на населените места в общината.

Директорът на Филиал на „Център за спешна медицинска помощ” - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ. Със своите екипи предоставя спешната медицинска помощ на населението и при необходимост на екипите, участващи при овладяване на ситуацията.

Директорът на областния съвет на БЧК - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия. При получаване на разпореждане и привеждане в готовност на екипи, оповестява ръководния състав и членовете на Оперативния щаб на БЧК - Габрово. Привлича доброволци за включване в мероприятията.

Директорът на РЗИ - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ при оценка на обстановката и вземане на решение. Въвежда в действие санитарно-хигиенните мероприятия, осигурявайки взаимодействие с МЗ. Организира и ръководи силите и средствата за оказване на медицинска помощ, евакуация и лечение на пострадалите.

Директорът на ОПУ - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ при оценка на обстановката и вземане на решение. Организира отстраняването на повреди по пътища и пътни съоръжения от пътната мрежа на територията на общината, съвместно с фирмите за строително-ремонтни работи в засегнатата община.

Задълженията на кметовете на кметства и кметски наместници включват изпълнение на всички разпоредени от Кмета на общината мероприятия. В хода на провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) в рамките на кметството и при въведен в действие План за защита при аварии с опасни вещества, отговорността им включва:

- поддържат постоянна връзка с Щаба за готовността или за хода на провежданите СНАВР;
- подпомагат организацията на взаимодействие със силите и средствата на ЕСС, привлечените дружества и доброволци при провеждане на ликвидиране на последиците на територията на кметството;

- по искане на Ръководителя на операцията подпомагат чрез предоставяне допълнителни сили и средства за справяне със ситуацията чрез предоставяне на техника от местни земеделски кооперации или фирми за ограничаване обхвата на бедствието и последствията от него;

В съответствие с чл. 60 от Наредба №9 за пожарната и аварийната безопасност на територията на община Габрово¹⁰ с цел опазване на горите от пожари кметовете на населените места сформират групи за гасене към кметствата и създават организация за тяхното ползване.

Задълженията на юридическите лица включват:

- да подготвят функционални планове (аварийни или за защита при бедствия), които да бъдат усвоени от работещи и служители, поддържат готови екипи за реагиране, като ги използват незабавно при възникване на бедствия, действайки съвместно с екипите на ЕСС;
- по искане на Ръководителя на операции предоставят необходимата информация за рисковите вещества, съхранявани в обектите, предоставят допълнително екипи и техника за спасителни работи от включените в плановете за защита, като при това помощта да се представя чрез оперативните центрове на РДПБЗН. Организираната защитата на намиращите се на тяхна територия граждани.

Основните задължения на всяко физическо лице са да:

- понесе ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащи от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
- помогне на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск вследствие на бедствие, при условие че не рискува своя живот или здраве;
- информира съответния център за спешни повиквания или по друг начин да търси възможност за предоставяне на помощ, когато не е в състояние да предостави необходимата помощ лично;
- окаже съдействие в съответствие с възможностите си по искане на кмета на община или ръководителя на операциите;
- допусне при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот и отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;
- предостави на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да застрашат живота и здравето на спасителите или на населението;

¹⁰ Приета с Решение №142 от 19.09.2002 г., посл. изм. С Решение №234 от 26.07.2007 г. на Общински съвет Габрово

- допусне безвъзмездно разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са негова собственост, и да осигури достъп до тях за експлоатацията им;
- не възпрепятства достъпа на оправомощени длъжностни лица до колективните средства за защита за контрол, профилактика и ремонт;
- вземе мерки за предпазване на имуществото си от вреди и за ограничаване на вредите от бедствието, както и да спазва предписанията на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;
- допуска оправомощените длъжностни лица за извършване на съответните оценки и анкети, необходими във връзка с предоставянето на помощи.

7 Ръководство и координация

Общото ръководство на НАВР при възникване на голяма авария с опасни вещества се организира от кмета на община Габрово и създаден с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и определен Ръководител на операцията. Изпълнението на задачите ще се извършва от членовете на Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия в определеното място на работа на ОбСНРБ – кабинета на Кмета, кабинета на Секретаря, приемна зала или зала №337, намиращи се в сградата на Община Габрово.

Взаимодействието и координацията между съставните части на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи в района на бедствието се извършва от ОД в ОЦ на РДПБЗН – Габрово. Чрез ОЦ се организират и изпълняват дейностите за:

- своевременно уведомяване органите на изпълнителната власт;
- приемане и оценка на постъпилата информация, която се записва и архивира;
- уведомяване съответните съставни части на ЕСС и координиране по - нататъшната им дейност на основата на стандартни оперативни процедури;
- поддържане на връзка с ръководителя на операцията;
- получаване от ръководителя на операцията информация за мащаба на бедствието,
- проведените дейности по защита, необходимите сили и средства, анализира информацията и я предоставя в щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и на НОЦ на ГДПБЗН;
- организира въвеждането на допълнителни сили и средства по искане на ръководителя на операцията, кмета на общината или областния управител;
- във взаимодействие с органите на местната власт координира логистичното осигуряване на частите от ЕСС.

Непосредственото ръководство на силите за реагиране на територията на общината при авария с опасни вещества се осъществява от ръководител на операцията, определен със заповед на кмета на общината.

Преустановяване на работата в пострадалите райони и обекти става по решение на ръководителя на щаба (кмета) или ръководителя на операцията. Ръководителят на щаба определя реда за снабдяване на населението от общината с хранителни продукти, лекарства и стоки от първа необходимост.

Ръководителят на операцията координира действията между частите на Единната спасителна система при провеждането на спасителни дейности.

При необходимост ръководителят на операцията сформира щаб с представители на участващите екипи от ЕСС.

На база постъпилата информация от оперативния дежурен в НОЦ на ГДПБЗН – МВР и данните от ОД в ОЦ се привеждат в готовност Общинския щаб и специализираните звена на ЕСС. Уточняват се редът за изнасяне, разполагане в засегнатия район, подходи към огнищата на поражение, режим на работа и видовете осигурявания.

Оперативните дежурни в ОДЦ/ОДЧ на основните структурни звена на МВР привеждат в готовност полицейските патрули и екипите на ПБЗН за изпълнение на задачи по защита и информиране на населението. Оперативните дежурни в ОДМВР и РДПБЗН - Габрово предават информацията на полицейските патрули и екипите за ПБЗН, които чрез високо говорящи устройства от сигналните уредби започват уведомяване на населението, относно пожара, обхвата и посоката му; дават указания за действие и организирано насочване към безопасни райони.

При сложна обстановка с тежки последици, налагаща нарастване на силите и средствата взаимодействието се осъществява:

- съставните части на министерства и ведомства, търговски дружества и еднолични търговци, ЮЛ с нестопанска цел предоставят помощ след издаване на заповед от областния управител;
- на база предварително утвърдени планове за взаимодействие на областно и общинско ниво с наличните териториални единици и доброволни формирования.

Управлението, организацията и ресурсното осигуряване на здравната помощ при авария с опасни вещества се осъществяват от директора на РЗИ - Габрово, лечебните и здравните заведения на територията на община Габрово. При сложна обстановка с тежки последици, налагаща нарастване на силите и средствата взаимодействието се осъществява и с министъра на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор, директора на НЦРРЗ. Те провеждат дейността по медицинското осигуряване в тясно взаимодействие с органите на централната и местната власт, с Министерството на вътрешните работи, с неправителствени организации и с Българския Червен кръст.

За осъществяване на медицинското осигуряване при бедствия към директора на регионалната здравна инспекция се създава съвет за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи. Директорът на регионалната здравна инспекция е председател на съвета.

Съветът включва един представител на регионалната здравна инспекция, директорите на лечебните заведения за болнична помощ, на центъра за спешна медицинска помощ и представители на областната администрация и на общините в съответния регион.

Директорът на РЗИ разработва регионален план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, в който:

- предвижда необходимите условия за медицинска сортировка, първична обработка, лечение, рехабилитация и медицинска експертиза на пострадалите;
- формира и подготвя органи за управление и екипи за медицинска помощ;
- осигурява защитата на стационарно болните и медицинския персонал от външни фактори;
- организира и осъществява противоепидемични и хигиенни дейности и санитарен контрол в засегнатата територия;
- формира запаси за ресурсно осигуряване на медицинските дейности;
- организира продължаващото обучение на медицинските специалисти и населението по оказване на медицинска помощ при радиоактивно замърсяване или замърсяване с опасни вещества.

Връзка с други планове

Планът за защита при авария с опасни вещества на община Габрово е обвързан в отделните си части с предвижданията и мерките в следните планови документи:

- Областен план за защита при бедствия Габрово;
- Регионалният план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, разработен от директора на РЗИ - Габрово;
- Вътрешен аварийен план на предприятия с високо рисков потенциал – „Максам Се България“ ЕАД (с. Чарково);
- Планове за защита при бедствия на ведомства, управляващи критична инфраструктура или инфраструктура от съществено значение за територията на общината и нейното население;
- Планове на структурите в сферите на образование, здравеопазване и социални услуги – детски градини, училища, институции, предоставящи социални услуги.

8 Събиране и обмен на информация за бедствието

Набирането и обработката на информация започва от момента на възникване на бедствието. Информация за размера на бедствието, нанесените щети, засегнати граждани и инфраструктура и НАВР се събира от ОД в ОЦ на РДПБЗН – Габрово. Оперативният дежурен подготвя обобщена информация на определен часови диапазон, която предава на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ.

В действията по подаване и обмен на информация са отговорни оперативен дежурен в Община Габрово, кметове на населени места, членове на щаба, включените дружества за изпълнение на СНАВР и институции и ведомства, привлечени за овладяване на ситуацията. Анализирането ѝ се извършва от Щаба, след което определен със заповед на кмета член на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ подготвя прессъобщения, които е предоставят на местните и централни медии и официалните интернет страници на общината и ОД на МВР.

9 Комуникации

Наличните средства и възможности за комуникация в общината са Система за ранно предупреждение и оповестяване и изграждане на конференции, Система за предаване на

данни на ведомствата и държавната администрация, ТЕТРА система, директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, радиовръзки и интернет.

Решение за начина и конкретните средства се взима на база възможностите при възникване на бедствието. За да се осигури достъп на длъжностните лица до данните на други служби, структури и представители включени в плана се поддържа списък с начините за свързване с тях.

За осигуряване на аварийна свързаност в структурите на МВР е предвидено използване на ТЕТРА система, която да осигури комуникация при бедствия и извънредни ситуации.

Комуникацията се осъществява между ръководителите на РСПБЗН - Габрово, РУ на МВР Габрово, Филиал на ЦСМП – Габрово, МБАЛ - Габрово, РЗИ - Габрово, Областния съвет на БЧК Габрово, РИОСВ, ръководителя на операцията и взаимодействащите публични и частни дружества, ведомства и кметове на кметства и кметски наместници. Длъжностното лице, координиращо комуникациите по време на обявеното бедствено положение е Секретаря на щаба.

Схемата за оповестяване е съгласно Приложение №4 от настоящия план.

10 Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана

Планът е съобразен с наличните сили и ресурси на общината. Финансовото осигуряване при изпълнение на мероприятията по защита е от общинския и републиканския бюджет. Материално-техническото осигуряване се извършва от общината, нейни дружества и предприятия и дружествата по предварителни споразумения.

Обектите и фирмите финансират всички мероприятия, свързани с обектовите планове за действия при бедствия, аварии и катастрофи.

Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС приема решение за предоставяне на средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Средствата се предоставят за финансиране на: непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система; неотложни възстановителни работи; възстановителна помощ по чл. 55, ал. 3 от ЗЗБ; обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия при условия, по ред и в размери, определени с правилника; обезщетяване на органите на държавната власт, на местното самоуправление, юридическите лица и гражданите, които са предоставили при поискване от органите за пожарна безопасност и защита на населението собствени спасителни, пожарогасителни, превозни, съобщителни и други технически средства, при бедствия, пожари и извънредни ситуации.

Транспортно осигуряване, свързано с транспортиране на материални средства, необходими за осигуряване на мероприятията за защитата, осигуряване населението с продоволствие се осъществява с транспорт, заложен в ПЗБ и от съответните служби и ведомства от състава на ЕСС.

Предоставянето на медицинска помощ се осъществява съгласно Регионалния план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, разработен от директора на РЗИ - Габрово.

При невъзможност общината да се справи със собствен капацитет, може да се поиска помощ от Областния управител на област Габрово.

Установяване на пораженията по инфраструктурата и околната среда, за които се изискват разходи, ще се извършва от междуведомствена комисия, с включени представители от общината и териториални структури на РЗИ, РИОСВ и т.н.

11 Отговорни органи и връзки

Отговорни органи:

- Общински съвет за намаляване на риска от бедствия;
- Областен съвет за намаляване риска от бедствия;
- Съвет за намаляване на риска от бедствия към МС на РБ;
- Всички институции, част от ЕСС.

Планът е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9, ал. 2 от Закона за защита при бедствия и при спазване на изискванията на издадените от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет „Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия“.

Отговорен за разработване на плана е Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, на основание чл. 9, ал. 10 от ЗЗБ.

Съставът на съвета се определя със заповед на кмета на общината. Изискващата се информация за съставяне на плана е предоставена от всички териториални звена на администрацията на изпълнителната власт.

Мероприятията за изпълнение на спасителни и аварийни дейности при аварии с опасни вещества се осъществяват от екипите на ЕСС и Общинска администрация Габрово.

12 Приложения

- Приложение №1 Списък с обекти и съоръжения на критичната инфраструктура на територията на община Габрово
- Приложение №2 План за евакуация и разсредоточаване в община Габрово
- Приложение №3 Разчет за храна и лекарства
- Приложение №4 Схема за оповестяване
- Приложение №5 Списък за аварийно повикване на ПСС Габрово
- Приложение №6 Техника община Габрово

- Приложение №7 Справка критични пътни участъци
- Приложение №8 Схема на комуникационното осигуряване при НАВР
- Приложение №9 Таблица за изграждане на преки връзки при НАВР
- Приложение №10 Лечебни и здравни заведения в община Габрово, сили и средства на РЗИ и БЧК
- Приложение №11 Разчет на автоцистерните, които могат да се използват за водоснабдяване в област Габрово